

عنوان مقاله:

کرامیه در خراسان

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 3، شماره 8 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

علیرضا روحی

خلاصه مقاله:

کرامیه از مهمترین مذاهب اسلامی است که پایه گذار آن محمد بن کرام (در گذشته به سال ۲۵۵ق) می باشد. این فرقه در کوتاه مدت، در مناطق وسیعی از جهان اسلام گسترش یافت. مهمترین منطقه نفوذ کرامیه، خراسان بزرگ و به ویژه شهرهای نیشابور و هرات و برخی شهرهای ماوراء النهر بود. همچنین، بیت المقدس که مدفن او در آنجا قرار داشت و نیز شام، از مناطق تحت نفوذ کرامیه گردیدند. از عوامل گسترش کرامیه، توجه به زهد و تصوف و عزلت نشینی در خانقاه بود. تبلیغات پیروان این فرقه، باعث شد تا اسلام در مناطقی از ماوراء النهر و خراسان که تا آن زمان، نفوذ نیافته بود، گسترش یابد. نفوذ کرامیه در بین حاکمان غزنوی و غوری، عاملی شد تا برای مدت کوتاهی، قدرت سیاسی را به دست گیرند. از مهمترین پیروان این فرقه، خاندان ابن هیصم بودند. در کتابهای ملل و نحل، فرقه هایی منشعب از کرامیه ذکر شده اند از زمان حیات محمد بن کرام، نویسندگان مسلمان شروع به ردیه نویسی بر ضد او نموده و انواع اتهامات مختلف را به آنها وارد کردند. از اندیشه و عقاید آنها مطالب فراوانی در منابع ملل و نحل و آثار کهن تاریخی و کلامی آمده است که عمدتاً در مخالفت و دشمنی با آنها نوشته شده است. کرامیان خانقاه هایی در جوزجان، ختل، فرغانه، مرو، سمرقند و نیشابور پایه گذاری نمودند که از مهمترین مراکز تبلیغی شان به حساب می آمد. از نیمه دوم قرن پنجم، ضعف کرامیان شروع شده و با ورود سلجوقیان به خراسان، در مضیقه شدیدی قرار گرفته و به تدریج، تحت تاثیر سایر فرقه قرار گرفتند.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2029056>

